

Kalkulacje rolnicze

Kukurydza na ziarno

Na przestrzeni ostatnich lat zarówno powierzchnia, jak i zbiory kukurydzy w Polsce i na świecie znacząco się zwiększyły. Co prawda pod względem powierzchni uprawy na świecie kukurydza ustępuje pszenicy, zajmując około 180 mln ha, ale pod względem zbiorów ziarna zajmuje pierwsze miejsce.

Do Europy, a szczególnie do Hiszpanii, kukurydza trafiła dzięki wyprawom Krzysztofa Kolumba. Po sprowadzeniu jej do Europy błyskawicznie rozprzestrzeniła się po całym kontynencie. W Polsce kukurydza zagościła na dobre dopiero w XVIII wieku.

Mimo że ojczystymi regionami dla kukurydzy są kraje Ameryki Środkowej oraz Południowej, to w produkcji światowej prym wiodą zupełnie inne państwa. Wśród nich należy wyróżnić Stany Zjednoczone, Chiny, regiony położone w byłym Związku Radzieckim. Mniejszy udział mają kraje śródziemnomorskie, a także położone w regionie Morza Czarnego.

W krajach Unii Europejskiej zajmuje 11% w strukturze zasiewów. W Polsce w 2017 roku kukurydza uprawiana jest na powierzchni około 1mln 150 tysięcy hektarów (w tym około 46% na nasiona suche). Prognoza Międzynarodowej Rady Zbożowej przewiduje, że produkcja kukurydzy w sezonie 2017/2018 będzie niższa niż w sezonie 2016/2017. Największy spadek przewidywany jest w USA i Chinach. W raporcie Departamentu Rolnictwa USA przedstawiono prognozę produkcji kukurydzy na świecie w sezonie 2017/2018 na poziomie 1 033 mln t, czyli o 35 mln t mniejszym niż w rekordowo obfitym sezonie 2016/2017. Zużycie z kolei ma wynieść 1 061 mln t, czyli o 28 mln t więcej niż produkcja oraz o 5,8 mln t więcej niż w sezonie 2016/2017. Gdyby ta prognoza zrealizowała się, wówczas zapasy na koniec sezonu 2017/2018 wyniosłyby 200 mln t. Daje to relację zapasów na poziomie 18,9%, czyli na poziomie niższym niż 21,7% szacowane na koniec sezonu 2016/2017. Światowy bilans kukurydzy byłby zatem dużo bardziej napięty niż w sezonie 2016/2017. Prognozy wskazują, że największych plonów mogą spodziewać się unijni producenci kukurydzy. Na unijnych plantacjach przeciętne plonowanie tego ziarna ma wynieść 7,15 t/ha, co oznacza wzrost o 0,27 t/ha w porównaniu z danymi wieloletnimi. W Polsce ostrożne prognozy ekspertów mówią o zbiorach kukurydzy na ziarno rzędu 3,5 mln ton w 2017 roku.

Ceny kukurydzy według Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi powinny w 2017 roku umiarkowanie wzrastać. Jednak ich poziom raczej nie będzie satysfakcjonujący, gdyż koszty produkcji są wysokie. W sierpniu średnia cena kukurydzy na giełdzie MATIF wynosiła 679 zł/t.

Tabela zawiera kalkulację uprawy 1 ha kukurydzy na ziarno według cen brutto ziarna (giełda MATIF) i środków do produkcji (z wyłączeniem materiału siewnego) z października 2016 r. opracowaną na podstawie wydawnictwa „Kalkulacje Rolnicze”. Założenia metodyczne do „Kalkulacji Rolniczych” znajdziecie Państwo na stronie naszego Ośrodka.

Lp.	Poziom intensywności Wyszczególnienie	Niski 60 dt/ha	Średni 75 dt/ha	Wysoki 90 dt/ha
A	Wartość produkcji	5 019	6 038	7 056
	Ziarno kukurydzy (67,9 zł/dt) ¹⁾	4 074	5 093	6 111
	JPO ²⁾	945	945	945
1.	Materiał siewny ³⁾	326	326	326
2.	Nawozy mineralne	831	1 031	1 190
3.	Środki ochrony roślin	376	376	376
B	Koszty bezpośrednie (1+2+3)	1 533	1 733	1 892
C	Nadwyżka bezpośrednia (A-B)	3 486	4 305	5 164
4.	Usługi ⁴⁾	1 484	1 799	2 104
5.	Praca maszyn własnych	634	652	670
6.	Pozostałe koszty ⁵⁾	766	790	815
D	Koszty pośrednie (4+5+6)	2 884	3 241	3 589
E	Koszty całkowite (B+D)	4 417	4 974	5 481
F	Koszt jednostkowy (zł/dt)	73,6	66,3	60,9
G	Dochód rolniczy netto (C-D)	602	1 064	1 575

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Kalkulacji Rolniczych” KPODR w Minikowie, notowania cen na giełdzie MATIF, Przedsiębiorstwo Nasienne Rolnas

¹⁾ – średnia cena 1 dt kukurydzy z sierpnia 2017 r. na giełdzie MATIF,

²⁾ – jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie, płatność dodatkowa,

³⁾ – cena materiału siewnego w sezonie 2017 r. (Przedsiębiorstwo Nasienne Rolnas),

⁴⁾ – siew, zbiór,

⁵⁾ – koszty utrzymania budynków, podatki, ubezpieczenia, pozostałe koszty.

Zofia Dymińska
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Wykorzystano materiały: IERiGŻ BIP, „Rynek Rolny”
Fot. L. Piechocki